

แนวทางปฏิบัติด้านสาธารณสุขเพื่อการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) สำหรับศาสนสถาน

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ศาสนสถาน ได้แก่ วัด โบสถ์ มัสยิด ศาลเจ้า และสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอื่น ๆ เป็นสถานที่ที่มีศาสนิกชนมาเข้าร่วมประกอบพิธีกรรมทางศาสนา คราวละจำนวนมาก จึงอาจมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคโควิด-19 โดยผ่านการสัมผัส ใกล้ชิดระหว่างบุคคล ขณะเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา รวมทั้งการประกอบพิธีกรรมในลักษณะการพูดคุยเสียงดัง และส่งเสียงคล้ายการร้องเพลง หรือการสัมผัสจากอุปกรณ์ต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องดำเนินการภายใต้ฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ตามมาตรการที่ทางราชการกำหนด เพื่อป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโรค ดังนี้

1. แนวทาง/คำแนะนำสำหรับการจัดการในศาสนสถาน (Covid Free Environment)

- 1.1 ควรมีการจัดเตรียมพื้นที่/สถานที่ ประเมินความพร้อมของสถานที่ก่อนการจัดกิจกรรมในศาสนสถาน
- 1.2 กำหนดเส้นทางเข้า - ออกสถานที่ และจัดให้มีการลงทะเบียนด้วยแอปพลิเคชันที่ทางราชการกำหนด หรือจัดให้มีสมุดสำหรับลงทะเบียน และมีการกำกับให้ปฏิบัติตามมาตรการ UP-DMHTA อย่างเคร่งครัด
- 1.3 จัดให้มีการคัดกรองอุณหภูมิและอาการของผู้เข้ามาในศาสนสถานทุกคน หากมีอาการไข้หรือวัดอุณหภูมิได้ตั้งแต่ 37.5 องศาเซลเซียสขึ้นไป ร่วมกับมีอาการของระบบทางเดินหายใจ ขอความร่วมมือไม่ให้เข้าศาสนสถาน และแนะนำไปพบแพทย์
- 1.4 มีจุดบริการล้างมือด้วยน้ำและสบู่ หรือแอลกอฮอล์เจลความเข้มข้นอย่างน้อย 70% ในบริเวณสถานที่จัดกิจกรรม และสามารถให้บริการได้อย่างเพียงพอ
- 1.5 จัดให้มีอุปกรณ์เครื่องมือจำเป็นสำรอง เช่น หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย เพื่อป้องกันตนเอง สำหรับผู้ที่มาเข้าร่วมกิจกรรมในศาสนสถาน
- 1.6 ทำความสะอาดบริเวณที่มีการจัดกิจกรรม ทั้งก่อนและหลังการจัดกิจกรรม เน้นจุดที่มีผู้สัมผัสร่วมกัน รวมถึงทำความสะอาด พื้นผิว และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีการสัมผัสด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ เช่น แก้วน้ำ ราวจับ ประตู ลิฟต์ หรือพื้นผิวสัมผัสอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 1.7 จัดให้มีการระบายอากาศที่ดีและเพียงพอ กรณีสถานที่ใช้ระบบปรับอากาศให้เปิดประตูหน้าต่าง ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมอย่างน้อย 30 นาที และให้ทำความสะอาดเครื่องปรับอากาศทุก 3 เดือน หรือตามคำแนะนำของผู้ผลิต
- 1.8 ทำความสะอาดห้องสุขา ทุก 1-2 ชั่วโมง และทำความสะอาดหลังการจัดกิจกรรม โดยเน้นจุดสัมผัสร่วม ได้แก่ กลอนหรือลูกบิดประตู ก๊อกน้ำ อ่างล้างมือ ที่รองนั่งโถส้วม ที่กดโถส้วมหรือโถปัสสาวะ สายฉีดน้ำชำระ ทั้งนี้บริเวณห้องสุขาควรจัดให้มีการระบายอากาศที่ดี หรือเปิดพัดลมระบายอากาศตลอดระยะเวลาที่เปิดให้บริการ
- 1.9 จัดให้มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยที่มีฝาปิดมิดชิด เพียงพอ มีการคัดแยกประเภทขยะมูลฝอย และรวบรวมไปกำจัดอย่างถูกหลักสุขาภิบาลทุกวัน
- 1.10 ควบคุมจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมในศาสนสถานไม่ให้แออัด โดยกำหนดให้ใช้พื้นที่ 1 คน ต่อ 4 ตารางเมตร
- 1.11 ทำสัญลักษณ์ในจุดยืน จุดนั่ง ให้มีระยะห่างระหว่างกัน อย่างน้อย 1-2 เมตร ดจับกลุ่มสนทนา
- 1.12 กรณีที่มีการจัดพิธีทางศาสนาควรใช้ระยะเวลาไม่เกิน 1 ชั่วโมงหรือกำหนดระยะเวลาจัดงานให้กระชับและสั้นที่สุดเท่าที่จำเป็น

1.13 งดการเล่นพนัน หรือกิจกรรมที่มีการรวมกลุ่มคนทุกชนิด

1.14 หากมีการจัดพิธีทางศาสนาที่มีการรวมกลุ่มในศาสนสถาน ควรดำเนินการตามมาตรการที่ทางราชการกำหนดตามแต่ละประเภทกิจกรรม/งานพิธีทางศาสนา อาทิ การหลีกเลี่ยงการใช้ไมโครโฟนร่วมกัน หรือหลีกเลี่ยงการใช้อุปกรณ์อื่น ๆ ร่วมกัน

1.15 มีช่องทางการทำบุญออนไลน์ เพื่อลดความเสี่ยงในการสัมผัสสิ่งของ และลดผู้เข้าร่วมในพิธีกรรมทางศาสนา ในกรณีไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ศาสนสถานได้

1.16 จัดให้มีการให้ความรู้หรือประชาสัมพันธ์ช่องทางให้ความรู้ต่าง ๆ เช่น การสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยที่ถูกต้อง และขั้นตอนการล้างมือที่ถูกต้อง เป็นต้น

2. แนวทาง/คำแนะนำสำหรับผู้นำทางศาสนา ผู้ประกอบพิธีกรรม และเจ้าหน้าที่ (Covid Free Personnel)

2.1 ผู้นำทางศาสนา ผู้ประกอบพิธีกรรมและเจ้าหน้าที่ ควรได้รับการฉีดวัคซีนครบตามเกณฑ์ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดแล้วเป็นเวลาอย่างน้อย 14 วัน หรือกรณีที่ยังไม่ได้รับวัคซีนครบ 2 เข็ม ควรตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ด้วยวิธี ATK (Antigen test kit) ภายใน 72 ชั่วโมง ก่อนการจัดกิจกรรม

2.2 ผู้นำทางศาสนา ผู้ประกอบพิธีกรรมและเจ้าหน้าที่ที่เคยติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) และรักษาหายแล้วในช่วง 1-3 เดือน ต้องมีใบรับรองแพทย์ และไม่ต้องตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ด้วยวิธี ATK (Antigen test kit) หรือวิธี RT-PCR (nasopharyngeal swab)

2.3 สังเกตอาการตนเองสม่ำเสมอ ประเมินความเสี่ยงของตนเองเป็นประจำทุกวัน ผ่าน Thai Save Thai หรือแบบประเมินอื่น ๆ และมีบันทึกไว้เป็นข้อมูล หากมีอาการไข้ หรือวัดอุณหภูมิได้ตั้งแต่ 37.5 องศาเซลเซียสขึ้นไป ร่วมกับมีอาการของระบบทางเดินหายใจ ให้งดเข้าร่วมกิจกรรมในศาสนสถาน แจ้งเจ้าหน้าที่และแนะนำไปพบแพทย์

2.4 ลงทะเบียนก่อนเข้าและออกสถานที่ด้วยแอปพลิเคชันที่ทางราชการกำหนด หรือจัดให้มีสมุดสำหรับลงทะเบียน และมีการกำกับให้ปฏิบัติตามมาตรการ UP-DMHTA อย่างเคร่งครัด

2.5 ผู้นำทางศาสนา ผู้ประกอบพิธีกรรมและเจ้าหน้าที่ทุกคน สวมใส่หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ตลอดระยะเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรม

2.6 มีการดูแลป้องกันตนเอง ด้วยการล้างมือบ่อย ๆ ด้วยน้ำและสบู่ หรือทำความสะอาดมือด้วยเจลแอลกอฮอล์เข้มข้นอย่างน้อย 70% ก่อนรับประทานอาหารและหลังใช้ส้วม รวมทั้งหลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัสใบหน้า ปาก ตา จมูก

2.7 ทำสัญลักษณ์ในจุดยืน จุดนั่ง ให้มีระยะห่างระหว่างกัน อย่างน้อย 1-2 เมตร งดจับกลุ่มสนทนาหรือใกล้ชิดกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมคนอื่น ๆ ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการแพร่กระจายเชื้อโรค เช่น ไม่สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย

2.8 รับประทานอาหารปรุงสุกใหม่ งดรับประทานอาหารร่วมกัน จัดอาหารและเครื่องดื่มแยกเฉพาะบุคคล

2.9 เมื่อกลับถึงบ้านหรือที่พัก ต้องทำความสะอาดร่างกาย อาบน้ำ สระผม เปลี่ยนเสื้อผ้าทันที แล้วค่อยทำกิจกรรมอื่น ๆ

2.10 หากมีอาการเจ็บป่วย หรือกลับจากพื้นที่เสี่ยงและอยู่ในช่วงกักกัน ให้งดร่วมกิจกรรมในศาสนสถาน

2.11 จัดให้มีการให้ความรู้หรือประชาสัมพันธ์ช่องทางให้ความรู้ต่าง ๆ เช่น การสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยที่ถูกต้อง และขั้นตอนการล้างมือที่ถูกต้อง เป็นต้น

2.12 ศาสนสถานควรมีการกำหนดแนวทางและข้อควรปฏิบัติในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ตามบริบทของพื้นที่ไว้อย่างชัดเจน พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทุกท่านรับทราบ และปฏิบัติตามได้ถูกต้อง

2.13 ผู้นำทางศาสนา ผู้ประกอบพิธีกรรมและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล (Universal Prevention) อย่างเคร่งครัด

3. แนวทาง/คำแนะนำสำหรับผู้มาเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา (Covid Free Costumer)

3.1 ผู้มาเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา ควรได้รับการฉีดวัคซีนครบตามเกณฑ์ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด แล้วเป็นเวลาอย่างน้อย 14 วัน หรือกรณีที่ยังไม่ได้รับวัคซีนครบ 2 เข็ม ควรตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ด้วยวิธี ATK (Antigen test kit) ภายใน 72 ชั่วโมง ก่อนการจัดกิจกรรม

3.2 ผู้มาเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา ที่เคยติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) และรักษาหายแล้วในช่วง 1-3 เดือน ต้องมีใบรับรองแพทย์ และไม่ต้องตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ด้วยวิธี ATK (Antigen test kit) หรือวิธี RT-PCR (nasopharyngeal swab)

3.3 ผู้มาเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา สังเกตอาการตนเองสม่ำเสมอ หากมีอาการไข้ หรือวัดอุณหภูมิได้ตั้งแต่ 37.5 องศาเซลเซียสขึ้นไป ร่วมกับมีอาการของระบบทางเดินหายใจ ให้งดเข้าร่วมกิจกรรมในศาสนสถาน แจ้งเจ้าหน้าที่ และแนะนำไปพบแพทย์

3.4 ลงทะเบียนก่อนเข้าและออกสถานที่ด้วยแอปพลิเคชันที่ทางราชการกำหนด หรือสมุดสำหรับลงทะเบียนที่จัดไว้ให้

3.5 ผู้มาเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนาทุกคน สวมใส่หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย ตลอดระยะเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรม

3.6 ผู้มาเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา มีการดูแลป้องกันตนเอง ด้วยการล้างมือบ่อย ๆ ด้วยน้ำและสบู่หรือทำความสะอาดมือด้วยเจลแอลกอฮอล์เข้มข้นอย่างน้อย 70% ก่อนรับประทานอาหารและหลังใช้ส้วม รวมทั้งหลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัสใบหน้า ปาก ตา จมูก

3.7 เว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย 1-2 เมตร งดจับกลุ่มสนทนาหรือใกล้ชิดกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมคนอื่น ๆ ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการแพร่กระจายเชื้อโรค เช่น ไม่สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย

3.8 รับประทานอาหารปรุงสุกใหม่ งดรับประทานอาหารร่วมกัน

3.9 เลือกริษัททำบุญ ผ่าน APP /ผ่านระบบบริจาค e-Donation เพื่อลดการสัมผัส

3.10 เมื่อกลับบ้านหรือที่พัก ต้องทำความสะอาดร่างกาย อาบน้ำ สระผม เปลี่ยนเสื้อผ้าทันที แล้วค่อยทำกิจกรรมอื่น ๆ

3.11 หากมีอาการเจ็บป่วย หรือกลับจากพื้นที่เสี่ยงและอยู่ในช่วงกักกัน ให้งดร่วมกิจกรรมในชมรมผู้สูงอายุ/โรงเรียนผู้สูงอายุ

3.12 ผู้มาเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการติดเชื้อแบบครอบจักรวาล (Universal Prevention) อย่างเคร่งครัด

4. มาตรการแผนเผชิญเหตุสำหรับศาสนสถานเมื่อพบผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

เมื่อพบผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ตั้งแต่ 1 รายขึ้นไปในศาสนสถานให้ดำเนินการ ดังนี้

4.1 ปิดศาสนสถานเพื่อประเมินความเสี่ยง วางแผนสอบสวนป้องกันการแพร่กระจายโรค โดยแยกผู้สัมผัสใกล้ชิด (High risk contact) ออกจากศาสนสถานเพื่อกักตัว 14 วัน และปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) กระทรวงสาธารณสุข

4.2 ทำความสะอาดพื้นที่ อุปกรณ์ ตามมาตรการการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) กระทรวงสาธารณสุข

4.3 เปิดดำเนินการได้โดยเน้นมาตรการ UP-DMHTA

หมายเหตุ เมื่อกลับมาเปิดศาสนสถานอีกครั้ง และพบผู้ติดเชื้อรายใหม่เพิ่ม ให้ดำเนินการตามข้อ 4.1-4.3